

* **Abrikoto.** Frukto de arbo el fam. de **amigdalacoj** (*prunus armeniaca*).

abrotano Veg. el la fam. de kompozitoj havanta odoron de citrona ŝelo (*artemisia abrotanum*).

Abrupta. Malagrabla subita, senprepara: ~ *e* **demandi**, **frapi**, **aperi**; *en la kanto* ~ *e* **alternis** lirata moleco k **raŭka** malmoleco. Kp **skui**.

* **Abceso.** Amaso da puso en organikaj teksaĵoj. Kp **furunko**.

abcelso Δ . Unu el la du koordinatoj, kiu servas por difini punkton sur ebena.

absido, Duonronda funda parto de preĝejo, formanta ekstremon de la navo k enhavanta la fiorejon k altaron.

* **Absinto.** Amararoma veg. (*artemisia absinthium*). ~ **ajo**. Verda likvoro preparita el ~ o.

Absoluta. 1 Tute sendependa de ĉiu ajn povo aŭ kontrolo; kies aŭtoritato estas senlima k ĉiopova: ~ *a* **reĝo**, **povo**. 2 Senkondiĉa, malrelativa, senrezerva, senescepta, senmanka, nepra: ~ *a* **principo**, **regulo**, **logiko**; *mi faros vian landon* ~ *a* **dezerto**; ~ *a* **manko** de **singardo**; *mi estis* ~ *a* **amiko** de **via** **entrepreno**; ~ *e* **nenion** **kompreni**; *restis nenio* ~ *e*, *nek por mordi nek por gluti*; ~ *e* (senkomplemente) **uzata verbo**. 3 Gramatike sendependa de la entenanta frazo: ~ *a* **ablativo**, ~ *a* **participo**. 4 Senmiksa, ĥemie pura: ~ *a* **alkoholo**. — **ismo**. Sistemo de regado per ~ *a* aŭtoritato.

absolvi $\{$ (tr). 1 (R) Pardonu k nuligi la pekojn, pekliberigi. 2 Malkondamni, senkulpiĝi, deklari iun senkulpa. Rim. Nekorekta estas la signifo *plenumi* (*kurson*).

Absorbi $\{$ (tr). Okupi ekskluzive la spiriton aŭ la atenton: *lia laboro* ~ *as tulan lian penson*; ~ *ita per la legado* *li ne rimarkis mian eniron*; *la esprimo de lia vizaĝo estis* ~ *ita* **B**.

Abstini (ntr) 1 Neuzi, pro principo, diversajn aĵojn (alkoholo, tabako, ktp). 2 (K) Neuzi viandon.

abstinenco = abstinado.

Abstrakti $\{$ (tr). Konsideri parton aŭ econ izolante ĝin el la tuto al kiu ĝi apartenas: *oni nomas substanco tion, kio restas el iu objekto, kiam oni* ~ *is de ĝi ĉiujn ĝiajn percepteblajn ecojn*. ~ *a*. Konsiderata aparte de la tuto al kiu ĝi apartenas, malkonkreta: *diskutado* ~ *a* *k teoria*; *geometria punkto estas* ~ (*aj*) *o*.

Abstrada. Kontraŭa al la komuna saĝo: *la ideo pri la senfina movo estas* ~ *a*; *ekzistas grandega nombro da vortoj* (*fremdaj*), *kiuj al ĉiuj estas konataj sen ellernado, k kiujn ne uzi estus rekta* ~ *o*; *oni povas prui tiun geometrian proponon per* ~ *eco* (pruvante, ke, se oni akceptas ĝin, oni ricevas ~ ajn konsekvencojn). Kp **SENSENCA**, **KONTRAŬRACIA**, **MEMKONTRAŬDIRA**.

Abunda. Estanta en pli ol sufiĉa kvanto: ~ *a* **rikolto**, **stilo**, **argumentado**, **programo**; ~ *aj* **larvoj**, **haroj**; *saĝo* ~ *a* *sed ne profunda*; *miaj okuloj* ~ *e* *fluigas akvon*; *kiu ripetas* ~ *e*, *lernas plej funde*. Kp **riĉa**, **MULTA**, **AMASA**, **SVARMI**. Vd **NAĜI**, **BANI**, **VERŜI**, **MAJO**, **HAJLO**, **MARO**. ~ **eco**. Malmanko, sufiĝeco: ~ *eco da fruktoj, da pluvo, da vizitantoj, da paroloj; paroli el la* ~ (*eco*) *de koro* (elverŝante sian koron). **Tro** ~ **eco**, **super** ~ **eco**. Tia kvanto, kian oni ne povas utili. Kp **SUPERFLUA**. **Mal** ~ **a**. En pli malgranda kvanto ol la nepre necesa: *mal* ~ *o* *de nutraĵoj devigis la sieĝitojn kapitulaci*.

abutmento Fortika masonaĵo konstruita ĉe ambaŭ ekstremoj de ponta arko por kontraŭstari ĝian puŝon.

* **Acero.** Arbo parenca je platano k sikomoro (*acer*).

acetato Σ . Salo el vinagra acido k bazo.

aceto Σ = vinagro.

acetilo Σ C^2H^3O . Radikalo de acetata acido.

acetileno Σ C^2H^2 . Bruligebla gasa hidrokarbonido, uzata por lumigado k aliaj industriaj bezonoj.

acetono Σ . Senkolora likvaĵo, kunodoro de vinagro, kiun oni produktas per distilo de ligno.

* **Acida.** 1 Havanta akran guston, kiel tiu de vinagro aŭ citrono: *vina*